

Originalas siūčiamas nebus

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS

Sveikatos apsaugos ministerijai
Faks. (8 5) 266 1402

2014-02-14 Nr.(1.19-2014-)2-
Į 2014-02-14 Nr.(2.3.4-40)10-1827

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO ĮSAKYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus staiga susipažino su Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktu derinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu (toliau – Įsakymo projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 204 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu (toliau – Įsakymo projektas Nr. 2), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Aiškinamajame rašte nurodoma, jog Įsakymo projektai parengti, siekiant nustatyti reikalavimą, jog į įstaigas, vykdančias ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, būtų priimami vaikai, paskiepyti pagal Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių, kuriuo tikimasi sumažinti vakcinomis valdomų infekcijų plitimo riziką kolektyvuose.

Jungtinių Tautų vaiko teisių deklaracijos preambulėje ir Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos (toliau – Konvencija), kurią ratifikuodama Lietuva įsipareigojo užtikrinti joje pripažintų vaiko teisių įgyvendinimą, konstatuojama, kad vaikui, atsižvelgiant į jo fizinį ir protinį nesubrendimą, reikia ypatingos apsaugos ir priežiūros, taip pat atitinkamos teisinės apsaugos, tiek iki gimimo, tiek ir po jo. Minėtos nuostatos iš esmės yra pakartotos pagrindiniame nacionaliniame vaiko teisių apsaugą reglamentuojančiame dokumente – Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, kurio 4 straipsnio 4 punkte įtvirtintos nuostatos ir vienas iš principų, kurių privalo laikytis tėvai, kiti teisėti vaiko atstovai, valstybės, vietos savivaldos ir visuomeninės institucijos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, – jog kiekvienam vaikui – tiek iki gimimo, tiek ir po jo, turi būti garantuota galimybė būti sveikam ir normaliai vystytis fiziškai bei protškai <...>. Konvencijos 6 straipsnyje nustatytas vienas iš Konvencijos bendrųjų principų valstybes įpareigoja „užtikrinti didžiausią galimybę vaikui gyventi ir sveikai vystytis“. Konvencijos 24 straipsnio 1 dalis apibrėžia, jog valstybės dalyvės pripažįsta vaiko teisę naudotis tobuliausiomis sveikatos sistemos paslaugomis ir ligų gydymo bei sveikatos atstatymo priemonėmis¹.

Taip pat Jungtinių Tautų Vaiko teisių komiteto parengtame Bendrajame komentare (Nr. 15) atkreipiamas dėmesys, jog vaikai turi teisę į kokybiškas sveikatos paslaugas, apimant profilaktikos priemones, sveikatinimą, gydymą, reabilitacijos bei paliatyvos priežiūros paslaugas. Pirminiame sveikatos priežiūros lygmenyje šios paslaugos turi būti kokybiškos, veikiančios, prieinamos ir priimtinos visiems vaikams².

¹ Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo vadovas. United Nations Children's Fund, 2002.

² General comment No.15 (2013) on the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health (art. 24). Adopted by the Committee at its sixty-second session (14 January – 1 February 2013).

Europos Bendrijos parengtame veikslių sveikatos srityje strateginiame dokumente³ pažymima, jog sveikatos politika turi būti pagrįsta geriausiais turimais moksliniais įrodymais, gautais iš patikimų duomenų ir informacijos bei atitinkamų mokslinių tyrimų.

Atsižvelgdama į tai, kas aukščiau išdėstyta bei įvertindama pagrindinį Įsakymo projektų siekį sumažinti vakcinomis valdomų infekcijų plitimo riziką kolektyvuose, vaiko teisių apsaugos kontrolierė iš esmės pritaria siūlymui bei atkreipia dėmesį į Įsakymo projekte Nr. 1 nurodyto įgyvendinimo termino tikslinimą, numatant pereinamąjį arba vėlesnį įgyvendinimo laikotarpį. Tikėtina, jog tai sudarytų geresnes galimybes tėvams laiku pasirengti ir įgyvendinti Įsakymo projekte numatytą reikalavimą.

Siekiant užtikrinti tinkamą Nacionalinės imunoprofilaktikos 2014 – 2018 m. programos įgyvendinimą bei padidinti vaikų skiepavimo apimtį, tikslu sumažinti vakcinomis valdomų infekcijų plitimo riziką kolektyvuose, vaiko teisių apsaugos kontrolierė atkreipia ypatingą dėmesį į tėvų švietimo svarbą, suteikiant išsamią informaciją apie atliktų mokslinių tyrimų, pagrindžiančių skiepų naudą, duomenis, organizuojant įvairius forumus ir diskusijas šiuo klausimu.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

Kristina Matuzienė, tel. (8 5) 249 9269, el. p. kristina.matuziene@lrs.lt

³ Baltoji knyga. Kartu sveikatos labui, 2008-2013 m. ES strateginis požiūris. Europos Bendrijų Komisija, Briuselis, 2007.